

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Ujból a nemzethez!

Közel 2 esztendeje már, hogy dicső katonáink érettünk küzdenek a harc-tereken. Nincs az a fáradság, szenvedés, melyet e hosszú idő alatt el ne szenvedtek volna, csak hogy megkíméljenek bennünket attól a rettenetes csapástól, mely ellenségeink győzelme esetén érte volna hazánkat. Az oroszoknak a Kárpátokban, a szerbeknek a Szerémségben végbevitt pusztításait idézzük csak emlékünkből, ha azt akarjuk megtudni, hogy mitől szabadítottak meg bennünket dicső katonáink.

Életükkel, verükkel, szenvedéseikkel áldoztak értünk, a mi hős katonáink. Ezzel szemben nézzük, vajon mit áldoztunk mi, akik itthon maradtunk. Bizony a mi áldozatunk az övékhez képest vajmi csekély. Az hogy távollétük alatt munkánk egy kissé megsaporodott, hogy talán egy s más dologban hiányt szenvedünk, igazán semmire katonáink áldozatához képest, mert könnyen elviselhetjük. Sokat, na-

gyon sokat kell tehát tennünk, hogy méltók legyünk érettünk harcoló hőseinkhez, hogy mi is viszonzzuk valamivel azt a nagy áldozatot, melyet érettünk hoznak.

Ha ők azt kérik tőlünk, hogy mindenünket adjuk oda nekik, amiért megvédtek bennünket, még az sem volna teljesíthetetlen kívánság.

De katonáink ezt nem kívánják. Mindössze azt kívánják, hogy róluk ne feledkezünk meg. Ha néha gondolunk rájuk vagy küldünk nekik valamit a harctérre, evvel még nem teszünk elég kötelességünknek. Nem mert nekünk kell arról gondoskodunk, hogy ruhával, élelemmel fegyverrel stb. jól el legyenek látva. Mindezekre most az állam újból kölcsönt kér polgáraitól és nekünk ezt a kölcsönt, mint már háromszor tettük a háború alatt meg kell adnunk, mert annak minden fillérje a harctéren levő véreink javát szolgálja.

Most, tehát, mikor ismét a nemzethez fordul az állam kölcsönért, újból mindenkinek oda kell adnia megtaka-

ritott pénzét. Nagynak és kicsinynek egyaránt kötelessége ez. A kisemberek is, akiknek csak pár koronájuk van, teljesíthetik ezt a kötelességüket, mert a pénzügyminiszter 50 és 100 koronás járadékkölcsönrel ismét lehetővé teszi, a kisösszegű jegyzéseket. Hogy pedig ezekből a kis összegekből milyen sok millió gyűlhet egybe, azt leginkább bizonyítják a hitelszövetkezetek hadikölcsön gyűjtései, melyek az első három hadikölcsönrel közel 200,000 kisember jegyzéséből mintegy 200 milliót gyűjtöttek az államnak. Most is cselekedjünk úgy, mint a három elsőnél. Ha csak 50 vagy száz koronánk van, akkor annyit, akinek többje van, az többet jegyezzen a hitelszövetkezetnél, melyek a kisösszegű jegyzéseket gyűjtik.

Fel tehát mindnyájan! Ne hiányozzék senki! Gazdag, szegény egyaránt tegye meg kötelességét a hazáért, a küzdő hőseink iránt, mert csak mindenkit úgy áld meg a magyarok Istene, ahol a hazáérti kötelességét teljesíti!

Mese.

Schmidt Lillykének egy szóért sok szó, — de a sok se lehet oly súlyos az Isten mérlegén, mint az az egy.

Mint imára kulcsolt kezek fonódtak egymásba az ég felé ágaskodó bükkfák koronái az erdőtisztás fölött, hol a remete lakott. Csodálatos ember volt a remete: homlokán, vállain egy évszázad lakott, arcán, kiváltkép ajka körül harminc esztendő ifjúsága örvendezett, szemei: két mohó gyerek szem részegre itta magát ezer, semmis világgönyörűségen, szava olyan volt, mint az estéli lilinkő az ezer-csillagos ég alatt.

Hanem valami átok volt a szemén. Most még mosolygott, akár a kék menyország s már sötét, haragos villámmal terhes felhők kavargtak fölötté, mint hirtelen beborult égen. Valami átok volt szemén, meg szavában is. A lány lilinkőba egyszer, egyszer vad süvöltés tolokodott, olyan, mint mikor a szélvész nyihogó lovait paskolja keresztül az erdőn s ijedten kapják fel fejüket a csendes bükkök.

Persze, az emberek hamar észrevették. Eleinte — most már csak hire van — buszút jártak hozzá, mint valami szenthez, csodatévő fához, gyógyító forráshoz. S ő gyógyított testet, lelket, a szemével, szavával, öregségével, ifjúságával. Legendák keltek róla, mintha a csevegő fecskesereg, mely kunyhója felett elrepülve estenden a falu alatt huzódó jegenyéken zsinatozott, hordta volna

szét hírét; hét falu határán sok ájtatos szó esett róla, hogy súlytalan a lépése, fű meg nem hajlik lába alatt, érintésére tar fák kivirulnak, szavára farkasok megjuhászodnak, jeges, rontó felhőket szeme szétparancsol, két keze kulcsolása esőt csinál, az özeket szájából eteti, soha nem látott csoda-madarak vállára szállnak, fülébe sugdosnak égi híreket s a Katica-bogárral is elbeszélget: érti a szavát.

Hanem aztán visszajára fordult minden. Azok a felhők szeme fölött, az éles, de mélyebb mélyeket nem titkoló szavak megfélemlítették, elriasztották, ellene zúditották leghevebb híveit, még az állatokat is.

Az erdőmenti széles országútról keskeny emberláb-vágta csapás vezetett a tisztásra s egy napon a keskeny szálu fű, meg a széles levelű utilapu kezdék visszafoglalni országukat, honnan szeges talpu bocskorok, kényes cipellők már nem tiporják ki őket. A remete várta embereit; mint gyéribben jöttek; aztán végkép elmaradtak. Mióta idejött — pedig az emberek elől akart elrejtkezni — újra megszokta őket, igaz más viszonyban volt hozzájuk; amott: abban a másik feledésre átkozott életben ő is várt valamit tőlük, itt csak adni akart és mindent ingyen, legalább maga azt hitte, hogy ingyen.

Soha nem problémázott fölötté, hogy az embereket mi adja meg; jósa olyan volt, mint a szederinda, utánakusztott a Minden segítségnek, ahogy az Uristen vérebe adta. Híába is szökött hát az emberek elől remete életbe, kellett az azok neki s most hogy nem jöttek, nehéz fájdalmak hasogatták szívet. Tudott szeme felhőiről, szava sikoltásairól, hiszen nagyon is belülről jöttek ezek, de —

lám, erre gyógyithatatlan volt — még egyre elfeledte, hogy nem lelkével lát az ember.

Húsz esztendeje lakta a tisztást, minden tavasszal új orgona-bokrot ültetett, az volt időszámítása. A legöregebb ajtaja előtt állott, a legifjabb azzal szemben, a tisztás legszélén, húsz lépés az egész, szélében hosszában; másik húsz lépés be az erdő sűrűjébe, a patakig, melyhez az özek jártak inni; ekkora az ő világa, húsz év óta nem volt messzebb. Most nem bírta megállni: megkereste az ösvényt, a bükkök csodálkozva rázták meg ágait, az orgonák tágira nyitották szemeiket, ahogy kámzsáját fejére húzva, kezében görccsös bottal utnak eredt, mintha világ végére menne.

Az erdőszélén megállott, nem lépte át az árkot, mely az országúttal beszegte, valami azt mondta neki: ezen túl kezdődik az emberélet, hova teneked nincs visszatérés. A fák ágai sátozt nyújtottak föléje s ő ott állott, mint ősi szent, kámzsában, görccsös bottal. Érezte, ködök borítják szemét s a nagy, belső feszültség torkát szorongatja. Az országúton emberek jöttek, ő a mosolygós lelkét kereste, hogy azt öltse felhős arca fölét, nem bírta megtalálni, valahova elrejtőzött, lelkénél is mélyebbre; szavát kereste, amellyel gyermekeknek szokott mesét mondani az Uristen galambjairól: vájt, vájt a szívében, agyát rettentő beszédek égették; azok a szavak nem tudtak megérkezni.

Az emberek az út másik szélére tértek előle, a szegyenlőse úgy tett, mintha köszöntené is, nem is; egyik, másik szemébe húzta süvegét s nem látta meg. Egy vén asszony keresztet vetett, egy kaputos férfi

Én is jártam arra.

(Folytatás.)

Mindennek eljő a maga ideje. Sokszor eltolni szeretnék egy dátumot, sokszor közelebb húzni. Ez utóbbit szerettem volna én is cselekedni. Mert — bár szolgálatom eleinte olyan volt, hogy mindennap kivoltam téve a halálveszedelemnek, nem egyszer két három emberem elesett a járőrömből — hiába, ha visszatértem és elmondtam, hogy

— No de most aztán... nagy slamasztikában voltam ám! Gépfegyverből is lőttem rám!

— Az még mind semmi! — szokták felelni és leintettek. — Majd az igazi után beszélsz ilyen örömmel s legyen ilyen kedved

Még jobban vágytam tehát az igazira. Álmaim netovábbja egy hatalmas ütődöt volt ahol minden rendű és rangú fegyver és ágyu működjön, ahol rohamok legyenek, szuronyharc, kézitusa, káromkodás, fohász, halálhórgés; amely után azt mondják a résztvevőről hős! Vér és puskaporszag, ez hiányzott nekem és olyan helyzetbe kíváncsi voltam, ahol egyszer a társaim is sápadtak a félelemtől, ahol velem együtt látom remegni őket s ahol a szemük tekintetéből tudom kiolvasni: ez már aztán tűz... javából.

Nem kellett nagyon sokáig várnom. Kikerültem én is a rajvonalba elesett szakaszparancsnok örökébe. Hármónkon volt a választás, melyikönket küldjenek ki. Két társam, áldja meg az Isten őket, alattamos uton módon gyurták-fűzték a zászlóalj segédtisztet meg, amennyiben lehetett, a zászlóaljparancsnokot is, hogy engemet küldjenek ki. Sikerült nekik! Talán éppen azért, mert ők rosszat akartak nekem, hollott én a legnagyobb örömmel cseréltem fel igazán veszélyes és istenkísértő szolgálatomat rendes, hozzám és természetemhez jobbanillő szolgálattal... Szóval, kikerültem a rajvonalba. A részleteket most elhagyom. Csak annyit, hogy egyik este történt, langyos, csillagos nyáreleji estén...

Másnap délután már dörögtek az ágyuk. Mintha mögöttünk orjási félkörben megannyi jajgató, bögő szála nyílt volna a földnek, sűrű egymásutánban csattogott az éleshangu tábori ágyu, a nehéz tarackok szinte kellemes dörgése s a harminc és felesek mélysé-

félreközpött. Az ég minden felhője szeme fölé lőtt feketélt.

Saroglyás szekér jött lassu lépésben, megismerte rajta a hektikás suhancot, akít ő gyógyított meg erdei szamóccával, friss nyírla-levével. Mikor az erdő zöld kápolnájából eléje bukkant, a fiú keményet csördített a két ló közé, azok megugrottak s nehéz porfelhő maradt mögöttük.

Dévajkódó leánysereg közeledett, már-már elmentek előtte, mikor egyik észrevette, ijedten kapta kötélyét szeme elé, fölsikoltott s mint megriadt nyáj szaladt szét valamennyi. Mikor már jó messze voltak, egy szó csapta meg: az ördögös; nem értette, de úgy verte, mint jeges eső.

Öreg paraszt sietett át az út tulsó partjára, akkor kibukkant belőle a szó: János! Az öreg ráemelte két acélos szemét: elhallgat, ördögletke, nézd, nézd most is a pokol füstölög szemei fölött s melléből a Lucifer orditoz.

Egy pillanatra mindent megértett, aztán meg nem értett semmit, szíve az inyen lüktetett, két karját valami akaratlan erőszak felemelte, iszonyúan megrázta, könnyökön felül csúszott a kámzsa újja.

Maga is eljedit; húsz év óta nem ismert heves indulatokat, lefeküdt a földre, verte mellét, az belülről erősebben vert vissza, nagyvágú két, nehéz könnyecsepp gördült végig arcán.

Főlkelt, hazafelé indult, nem tudta kimondani, de benne sóhajtozott újjá éleződve egy régi szó: elvégeztetett.

(Folytatom.)

Por Tamás.

ges tompa dübörgése. És mintha megyladt volna az ellenséges rajvonai, a szemben levő emelkedés füstölt-porzott, lecsapódó gránátaink robbanásától, a levegőben pedig apró, de lassankint terjeszkedő rózsaszínű és fehér felhőcskék pattantok ki. A mi srapsnelleink. Valami szép ez a látvány! Jobbról a német tüzerek dolgoztak, srapsnelleik füstje hófehér. És mennél jobban, sűrűbben kiáltoztak át a maguk zizegő hangján ágyuink, annál változatosabb, gomolygó füstfelhőkkel megrakottabb lett a szemben levő látóhatár s úgy látszott, mintha az egész égalja megmozdult volna. Rá is kezdett a bakahumor rövidesen: »Rátok muszkák a láthatár beborult!»

Odaát moszkálék pedig hallgattak, mintha nem is lennének. Csak mikor ágyutűzünk hirtelen egyszerre a domb mögé irányult, kezdtek ők is rögtön nagyon mérgesen visszafeleselgetni. Ugy érezte az ember, hogy itt fejen találtak a szöveget, beletapostak a hangyabójba! Keresték a tűzérőségüket, de a rajvonalba sem felejtettek el rámondítani. Mi aránylag jó helyen voltunk, úgy, hogy kiülhetünk a fedezékek tetejére s úgy élvezetük és gyönyörködtünk a divina komédiában.

Vagy három óra hosszágig tombolt ez a vihar, aztán lassan elcsendesült, mint nyáron a forgószél, mely megelőzi a záport. Nálunk is csak azt előzte meg, hogy megsugja a lelkeknek szivdobogató szóval: itt valami készül.

Este lett. Ujaji széles kifli volt a hold, korán kelt, korán nyugodott. Utána sötét éjszaka nehezedett ránk. Elrendelték az alvást, s i. felibe; fele aludjék éjfélig, fele azután. Én nem tudtam egy pillanatra sem elaludni. Nem tudom, mi volt velem. Pontban kettőkor jött a parancs: »Felszerelni!» Tíz perc múlva a következő: „indul, előre!”

Elindultunk. Rajvonalba mentünk, egy-egy embert között legfeljebb lépés távolság. A hajnalszürkület már derengeni kezdett, de a föld felett még jó két méter nagyon sűrű köd. Alig tíz lépésnyire lehetett látni. Fogalmam sem volt, hová, miért megyünk, csak éreztem, hogy eljött a várva várt nap. Nem-sokára írott parancsot is kaptam, mely mindent megmagyarázott. »Támadás. Az ellenséges állások a köd védelme alatt lehetőleg megközelítendők. Parancsok balról jönnek. Tűzelés csak parancsra! Roham előtt újabb parancs. Az elért vonalban minden óra kintartani!»

Atjutottunk a drótkerítésükön, még mindig semmi nesz. Csak hátulról hallatszott egy-egy hangosabb vezényszó, rendezgetés, káromkodás: s tartalékokat helyezték el. Hirtelen, minden átmenet nélkül élénken kezdett a szívem dobogni, valami sajátos horzangás félet éreztem. Megnéztem revolveremet, meg van-e töltve. Akkor még nem tudtam, hogy ennek semmi értelme nincs.

(Folytatom.)

Zób Mihály.

ROVÁS.

Gazdák figyelmébe.

Mióta a háboru kiütött, s elvitték a java munkaerőt a harcerekre, azóta mindenütt előtérbe lépett, a gyermekkorban levő fiatalok munkára alkalmazása. S ez még mind rendén volna hiszen a földek, szőlők nem maradhatnak művelés nélkül parlagon.

Ámde a szőlő munkásokról volna most egy kis mondanivalónk. Ugyanis itt nálunk a szőlőbirtokokosok épp úgy kiadják a liter bort 14—15 éves fiúknak és leányoknak, mint ahogy kiadták annak idején a meglelt embereknek.

Sőt még a munka bevégezése után is adnak áldomásul néhány pohárral.

— Kérjük szeretettel ez nem helyes dolog. Az országban alkohol ellenes ligák alakulnak, szigorú törvényeket léptetnek életbe, hogy a fiatalságot a szesz ital, élvezetétől megóvják — és nálunk maga a gazdaközönség szoktatja rá őket az alkoholizmusra?

Sőt amint halljuk már annyira van a dolog hogy nem is mennek el dolgozni olyan helyekre ahol bort nem kapnak?

Ennek a dolognak orvoslását egyedül a hegyközségtől várhatjuk. Tartsanak gyűlést és határozzák el egyöntetűen, hogy a gyermek korban levő fiatalságnak vagy csak kevés, vagy egyáltalán semmi bort nem adnak a napszám mellé. S ha a gazdák mind összefognak, akkor mégiscsak az ő akaratuk józan belátásuk fog érvényesülni. S a jövő erős nemzedékét nem szabad előre már az alkohollal megrontani.

Künn a háboruban nehéz dolgot, kint, harcot szenvedést elviselhetnek a katonák sokszor napokon át rendes étel s egy ital viz nélkül; hát itt a hegyben sem szükséges a fiataloknak inni, szeszhez szokni akkor amikor még zsenge gyermekkorban vannak; s amikor őket épségben erőben kötelességünk megóvni a jövő számára. Nem okozunk nekik készakarva testi és lelki károkat, melynek tudvalevőleg biztos forrása az alkohol.

— **Meghívó.** A sümegi áll. reáliskolának f. évi május 1-én d. e. 10 órakor az intézet rajztermében tartandó kárpáti ünnepére a t. közönséget tisztelettel meghívom. A kárpáti elpusztult falvak javára pénzdományt köszönettel fogadunk. — Dr. Kellmen Károly kir. igazgató.

Tavas.

Tudja-e édes? nálunk tavasz van,
Virít, illatoz, száz fűrtre bomlik
A drága, bújja dús orgonaág...
Tudja-e édes? rég volt hogy elment
Fehér hórétteg borított mindent...
Szeretném látni, már látni magát.

Tudja-e drága? nehéz az álom,
Ha felébrednek könnyűül pillámon
S hiába ez a kacagó világ!
Tudja-e drága? szeretném látni.
Hosszu az idő, nem győzőm várni
Virágos tavaszban, mostan Magát.

Németh Böske.

H I R E K.

— **A Balaton biztosa.** Földművelésügyi és belügyminiszterek dr. Sipeki-Balázs Béla zalamegyei főispánt balatoni miniszter biztossá nevezték ki. A miniszteri biztosi kinevezést a Balaton áradásával összefüggő sürgős visszabályozó érmentesítő munkálatok tették szükségessé.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap közli, hogy lovag *Ahsbals* Sándor Zalavármegyei főispáni titkár, fizetésellen segédfogalmazót fizetéses segéd fogalmazóvá nevezték ki.

— **Dispositio.** *Stirling* János, a káptalanfai plébánia ideiglenes vezetésétől fölmentetvén, Zalamerenyére küldetett káplánnak.

— **Községi gyűlés.** Sümeg város képviselőtestülete ma, vasárnap, április 30-án délelőtt fél 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Illetőségi ügyek tárgyalása. 2. A hadikölcson jegyezhetésére a közgyűlés engedélyezésének kikérése és az alap megjelölése. 3. A kir. törvényszéki elnök átirata a kir. járásbírói épületek bér szerződésének meghosszabbítása iránt. 4. Az egészségügyi bizottságra vonatkozó rendelkezéseknek a község szervezése szabályrendeletbe való felvétele. 5. Dr. Biró József községi orvosnak katonai szolgálat alól való felmentését kéri a város. 6. A polgári leányiskola kérelme a faiskolának az inlézet kezelésébe való átengedésére. 7. Netáni indítványok.

— **Sümeg közönségéhez.** A hadtest parancsnokság összpontosítja a katonai kisebb kórházakat; ugy szünt meg a rendi kórház is f. évi április 13 óta a sümegi vö-

röskereszt egyesület által fenntartott ugynevezett ovó kiségitő kórházba beteg- és nyilvános jellegű városi kórházba mentek föl. Akik szívességek voltak 1914-ben még az ovó és püspöklakba ágyat, ágyneműt és más tárgyat a közcél szolgálatába bocsájtani, azért midőn köszönetet mondunk a szenvedő katonák nevében is kijelentjük, hogy a kölcsön adott dolgokat minden nap átvehetik. Sümeg 1916. április 29. A vöröskereszt egyesület elnöksége.

— Kitüntetett irgalmasrendi orvos. Ferenc Salvator főherceg öfelsege a Király nevében Kőszeghy Imre Kálmán pápai irgalmasrendi orvosnak a hadegészségügy terén szerzett érdemeinek elismeréséül a hadiakit. ményes Vörös-Kereszt ezüst díszjelmel díjmentesen adományozta. A kitüntetett zalamegyei földink, Aranyod község szülötte.

— Mikor hívják be az ujasorozandó 19-50 éveseket? A félhivatalos Budapesti Tudósító a következő kommunikét tette közzé; „Illetékes helyről úgy értesülünk, hogy az 1866-1897. évi születésű népfelkelésre kötelezett és az újabban elrendelt bemutatkozó szemléken alkalmasnak találandó egyéneket előreláthatóan csak az aratási munkálatok befejezése után hívják be katonai szolgálatra. A népfelkelés második osztályába tartozó egyéneket (a 43-50 éveseket) az eddig követett eljárásához képest, egyelőre csak az ország belsejében és a hadtápkörletben jelenleg szolgálót teljesítő fiatalabb évfolyamokhoz tartozó és arvonalbeli szolgálatra alkalmas egyének felváltására fogják alkalmazni.”

— Festőiskola Sümegen. Akik a festőművészet különböző ágait tanulmányozni óhajtják, a nyáron lesz erre alkalmuk, mert mint halljuk — Sass Ferenc jónevű festőművész festőiskolát szándékozik nyitni városunkban. Már a Dunántul összes nagyobb városaiban rendezett hasonló és szép sikert tanfolyamokat.

— Szőlősgazdák figyelmébe. Számtalan tudakozódásra értesítjük a földbirtokosokat hogy a zalatnai főbányahivatal értesítése szerint szénkének nincs, de gyártása nemsokára megindul. Az őszre tehát remélhetően lesz szénkének. A Sümeg vidéki gazdakör.

— Meghívó. A sümegi áll. s. községi polgári leányiskola május elsején, azaz holnap hétfőn délelőtti 10 órakor a kárpát harcok emlékére változatos műsorral ünnepélyt rendez, valamint kisorsolja azon öt darab csinos kézimunkát, melyeknek nyereszszámait a múlt hetekben a katonák javára a növendékek már elárusítottak. A mélyen tisztelt érdeklődőket és érdekelteket tisztelettel meghívja a polg. leányiskola igazgatója.

— A harmadik pótszemle. Az ezideig alkalmatlan népfelkelők jelentkezése folyamatosan van, s mint megirtuk, május 1-éig bezárólag tart. A pótszemle idejét még nem állapították meg. Mint értesülünk, a harmadik pótszemlén teljesen úgy történik a szemlére kerülők megvizsgálása, mint az előző szemlén. Vegyes — polgári és katonai — bizottság végzi a sorozást. A bizottság csak háromféle határozatot hozhat: 1. Fegyveres szolgálatra alkalmas. 2. Fegyveres szolgálatra alkalmatlan. 3. Felülvizsgálatra utasítatik. Új dolog a pótszemle utasításában, hogy nem küldhető kórházi felülvizsgálatra oly egyén, kinek fogyatkozása az előző szemlén kórházilag már megállapítást nyert. Intézkedés az is, hogy a szemlén megvizsgált egyén népfelkelési utalási lapját az orvosi vizsgálat után sajátkezűleg aláírni tartozik. Egyébként semmi különbség az előző és az új pótszemle között. Az alkalmasnak talált egyének felmentésére nézve ugyanolyan intézkedések allanak fenn, mint az előző szemlék alkalmával. A felmentésre javasolt egyének azonban legalább április 16-ika óta kell alkalmazásában lenniük.

— A fölmentettek részleges behívása. A katonai hatóságokhoz a napokban rendelet érkezett a honvédelmi miniszteriumból a tényleges szolgálat alól fölmentettek részleges behívására vonatkozólag. A rendelet szerint rövidesen minden kereskedelmi vállalatból és ipari üzemtől behívják az 1878 és ennél fiatalabb korosztályú azon fölmentette-

ket, akiket a legöregebb korosztályú népfelkelőkből és rokkant- és segédcsapatiasokból pótolni lehet. A behívott fölmentetteket bevonulásuk előtt újabb orvosi vizsgálatnak vetik alá s csak azokat tartják bent, akik fegyveres szolgálatra alkalmasak. A segédcsapatiasokra alkalmasakat továbbra is polgári foglalkozásukban hagyják meg. Azon fölmentetteket, akiket a legöregebb korosztályokból, rokkantakból és segédcsapatiasokból pótolni nem lehet, — nem hívják be. A rendelet nem vonatkozik az állami, vármegyei és városi alkalmazottakra.

— Meghívó. A sümegi ipariskola ma, vasárnap reggel 9 órakor a rajteremben Kárpáti ünnepet tart, erre a t. hatóságokat, egyesületeket és közönséget tisztelettel meghívja Bánfi Alajos igazgató.

— A tizennyolcévesek fölmentése. Az idősebb családok emberek fölmentésénél irányadó okok természetesen csak kis mértékben állhatnak fenn az 1898-ban született s a népfelkelői szemlén fegyveres szolgálatra alkalmasnak talált népfelkelésre kötelezettek nézvé. A fölmentésükre vonatkozó esetleges kérvényt tehát csak rendkívüli esetekben veszik figyelembe. A fölmentés iránt való kérvényt általában azt a napot követően, amelyn az illető a szemlén volt, legkésőbb nyolc nappal kell az illetékes elsőfokú véleményező hatóságnál benyújtani, mert az e határidő után benyújtott kérelmet kivétel nélkül visszautasítják.

— Családi dráma Rigácson. Móríz József öregedő, házastárs ember volt Rigácson. Allandó békéltenségben élt nálaál jóval fiatalabb feleségével, különösen vegyeni kérdések miatt. Elkeseredése, mint betegsége is fokozott, adta kezébe a forgó pisztolyt, amelyet a f. hó 25-én feleségét Bódai Linát kétszer, bár nem életveszélyesen meglötte. Felesége a lövések után a szomszédokhoz menekült. Majd egy óra múlva az eset után híre kelt, hogy Móríz József felakasztotta magát. Itt bonyolódott az eset és lépett fel a gyanu, hogy nem öngyilkossággal vetett véget életének, hanem bűncselekmény okozta halálát, mert a bezárt kamara padlásán akadtak rá, felakasztva a gerendára; gyanus volt tehát az előzetes híresztelés, — s az a gyanu merült fel, hogy a tettes, miután végzett vele, felakasztotta; majd a kamarát rázárva, hogy a gyanút magáról elhárítsa, azt híresztelte, mintha Móríz József úgy akasztotta volna fel magát. Miután a Paál Viktor szolgabíró és dr. Gross Vilmos kórorvos által fogantatott közigazgatási hullaszemle a bűneset lehetőségét nem zárta ki, azért Csonka Antal járásbíró a hulla felboncolását elrendelte, s azt Lukoich Gábor főorvos és dr. Lengyel Ármán kórorvossal fogantatott. A boncolás azután es a közben megégett rendőri nyomozás is megállapította hogy Móríz József csakugyan öngyilkossággal vetett véget életének, s kiderül az is, hogy a kamarát ő zárta magára belülről, s az előzetes híresztelés is csak találgatásszerű volt.

— A háborús pótlékot nem lehet lefoglalni. A hivatalos lap rendeletet közöl arról, hogy a közszolgálatban vagy magánalkalmaztatásban lévő egyének járandóságának azt a részét, amelyet a háború következtében a rendes járandóságokon felül bármiféle elnevezés alatt élveznek, semmi körülmények között sem lehet végrehajtás alá aenni.

— Nem lehet a vasuton külön fülkét bérelni. A máv. hivatalos hirdetései jelentek meg az állomásokon, amelyek tudatják, hogy érvénytelen az üzletszabályzatnak az a pontja, amely szerint magánegyének egész vagy fél fülkét kibérelhetnek. Ez a hír annyit jelent, hogy a tulzsfolt kocsiban nem kelt többé lázongó érzést az üres kocsi ajtaján a felírás: Különfülke. A különfülke, az anyaiunk által óhajtott és irigyelt különfülke eltűnik. Ez az intézkedés az utazó közönség érdekében nagyon is helyén való.

— A gazdasági munkások és hadifoglyok lisztadagjai. A földmivelésügyi miniszter március 15-én kelt leiratában kijelenti, hogy a hadifoglyok ellátása tekintetében irányadóul a 4586—1916. M. E. szá-

mu kormányrendelet 4. és 2. §-ának idevonatkozó rendelkezéseit kell tekinteni, mely az ország polgárait nézve megállapítja azt a maximális lisztmennyiséget, amely fejenként és naponként felhasználható. Ettől elérhető rendelkezések természetesen a hadifoglyokra nézve sem állapíthatók meg, de viszonyt miután az idézett kormányrendelet csak a buza, rozs és árpa és az ezek keverékéből előállított lisztmennyiségre vonatkozik, semmi akadálya nincs annak, hogy a munkaadók az említett lisztből kiszolgáltatandó mennyiséget tengerliszt, vagy burgonya hozzáadásával felemeljék.

— Az állami alkalmazottak hátramaradottjainak segítése. A pénzügyminiszter a háború által előidézett rendkívüli viszonyokra való figyelemmel elhatározta, hogy az állami és a vármegyei alkalmazottaknak olyan özvegyei és árvái, akik a háború folytán különösen nehéz helyzetbe jutottak, a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segítésére szánt alaptól egyszeri, egyszerismindenkorra szóló segítségben részesüljenek. A segítség feltételei és módjai a következők: segítséget ezalkalommal a magyar állami hatóságoknál, hivataloknál, intézeteknél és vállalatoknál, továbbá a vármegyéknél bármilyen javadalmazás mellett alkalmazva volt tisztviselőnek, tanárnak, tanítónak, napidíjasnak, altisztnek vagy szolgának állandóan a magyar szent korona országainak határain belül tartózkodó özvegye és szülőtlén árvái kaphatnak, még pedig tekintet nélkül arra, hogy élvezék-e ezidőszert valamilyen állami, illetőleg vármegyei ellátást.

— Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság 1915. évi mérlegét. mai számunkban közöljük, melyből azon örövendetes tényt látjuk, hogy a társaság összes ágazatbeli 1915. évi tiszta nyeresége a háború szülte nehéz gazdasági viszonyok dacára 6.995.923 kor. 58 fillérre rug. E társaság tartalékvagyonára ma már több mint 213 millió koronát ért el s a múlt évben a háborúból kifolyólag különféle segélylapokra, jótékonyági, továbbá kulturális célokra több mint felmillió koronát adományozott. Azonkívül az eddigi három magyar hadikölcsönre ötvenhét és fél millió koronát jegyzett kövek összegben. A biztosítást kereső közönség különös figyelmébe, ajánljuk ezen tőkekeres régi magyar intézetet mely egyaránt foglalkozik tüz, jég, betörés, valamint élet és járadékbiztosításokkal.

MOZI.

Ma vigjáték estély az Apollóban. Bemutásra kerül az évad legjobb vigjátéka: *A bugaci kiskirály* és fényes kíséred műsor. Közönségünknek ajánljuk, hogy kitünőnek ígérkező filmét nézze meg.

A jövő héten a legizgatóbb kalandor drámat, a fővárosi mozgószínházak kassa darabját a *Sátánszövetség* c. filmet sikerült a színház vezetőségének megszerezni. A film rendezése valóságos látványosság.

Előjegyzéseket elfogad a színház vezetősége.

?

Judás

Fehér ördög.

Felelős szerkesztő Horvát Imre.

Szerkesztőtárs: Németh Bőske.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

